

Protokoll 2/2024

fört vid Skarpnäcks stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 25 januari 2024 kl. 18:30-19:05, Skarpnäcks
kulturhus, Skarpnäcks allé 25

Ledamöter

Cecilia Obermüller (MP) Ordförande
Henrietta Ludwig (C) 1:e vice ordförande
Monica Lövström (S) 2:e vice ordförande
Pontus Olsson (S)
Daniel Söderberg Talebi (V)
Kristina Lutz (M)
Johan Brege (M)
Sergej Salnikov (SD)
Lukas Romson (S) ersätter Curre Hansson (S)
Mahtab Sayadi (S) ersätter Kristina Persdotter (S)
Ledrian Utter (V) ersätter Tina Kratz (V)
Henrik Appelqvist (M) ersätter Billy Östh (M)
Ann Hultmark Fridner (L) ersätter Vakant (L)

Ersättare

David Wikström (S)
Emma Skepp (V)
Ann-Sofie Söderberg (M)
David Callgren (M)

Övriga närvarande

Karin Bülow Stadsdelsdirektör
Emma King Nämndsekreterare
Josefin Andersson SACO
Saime Civas Personalrepresentant TCO
Maria Haskas Enhetschef
Lena Hedin Avdelningschef
Johanna Hult Avdelningschef
Hanna Jakhammer Avdelningschef
Stefan Lundh Kommunikatör
Jonas Ransmyr Avdelningschef
Elisabet Tullgren Avdelningschef

Justerare

Cecilia Obermüller (MP), Henrietta Ludwig (C)

Paragraf

§§1-4, §§7-10, §14

Sekreterare

Emma King

§ 1

Genomgång närvaro

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) förklarade sammanträdet öppnat. Nämnden ajournerade sig mellan klockan 18:33-18:37 för Öppet forum med allmänhetens frågestund. Närvaron redovisas på sida 1-2.

§ 2
**Val av justerare och meddelande om tid för
protokollsjustering**

Beslut

1. 1:e vice ordförande Henrietta Ludwig (C) utses att tillsammans med ordförande Cecilia Obermüller (MP) justera dagens protokoll
2. Protokollet ska justeras den 31 januari 2024.

§ 3

Godkännande av dagordning

Beslut

1. Stadsdelsnämnden fastställer förslaget till dagordning.

§ 4

Anmälan av protokollsjustering

Anmäls att stadsdelsnämndens protokoll från den 2 januari 2024 justerades den 2 januari 2024.

§ 7**Verksamhetsplan 2024 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd**

Omedelbar justering

SKA 2023/604

Beslut

1. Verksamhetsplanen för år 2024 fastställs.
2. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till resultatenheter enligt bilaga 1:2.
3. Internkontrollplan och system för intern kontroll enligt bilaga 3:1 och bilaga 3:2 godkänns.
4. Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete enligt bilaga 3:3 fastställs.
5. Lägesbild för lokal samverkansöverenskommelse mellan stadsdelsförvaltningen lokalpolisområde Globen, trafikkontoret och utbildningsförvaltningen enligt bilaga 3:4 godkänns.
6. Ansöka hos kommunstyrelsen om budgetjustering för klimatinvesteringar om 2,9 mnkr.
7. Ansöka hos kommunstyrelsen om budgetjustering för investeringsmedel till åtgärder för biologisk mångfald om 1,4 mnkr.
8. Ansöka hos kommunstyrelsen om budgetjustering för investeringsmedel till åtgärder inom naturreservaten om 2 mnkr.
9. Ansöka hos kommunstyrelsen om budgetjustering för investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder om 2,4 mnkr.
10. Nämnden godkänner ansökan om medel för kompetensutvecklingssatsning om 0,5 mnkr enligt bilaga 1:3 och bilaga 1:4.
11. Nämnden beslutar att erbjuda alla månadsanställda möjlighet till friskvårdsbidrag om 3 000 kronor från den 1 januari 2024.
12. Omslutningsförändringar om 104,9 mnkr redovisas till kommunstyrelsen.
13. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
14. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Skarpnäcks stadsdelsnämnds långsiktiga mål är att bidra till ett demokratiskt, öppet, jämställt och jämlikt samhälle.

Verksamhetsplanen anger inriktningen för nämndens verksamhet under år 2024 och beskriver hur nämnden bidrar till att stadens mål

uppnås. Verksamhetsplanen utgår från kommunfullmäktiges tre inriktningsmål:

- Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden
- Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning
- Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. 1:e vice ordförande Henrietta Ludwig (C) och ledamot Kristina Lutz m.fl. (M) yrkar bifall till Centerpartiets och Moderaternas gemensamma förslag till beslut. Tjänstgörande ersättare Ann Hultmark Fridner (L) yrkar bifall till Liberalernas förslag till beslut. Ledamot Sergej Salnikov (SD) yrkar bifall till Sverigedemokraternas förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns fyra förslag till beslut och det är förvaltningens förslag, Centerpartiets och Moderaternas förslag, Liberalernas förslag och Sverigedemokraternas förslag. Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

1:e vice ordförande Henrietta Ludwig (C) och ledamot Kristina Lutz m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för ett gemensamt förslag till beslut enligt följande:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till verksamhetsplan 2024 samt
2. Att avsätta extra föreningsbidrag om 500 000 kr för projekt och andra insatser för att stärka den upplevda tryggheten i stadsdelen
3. Att därutöver anföra följande:

Verksamhetsplanen för Skarpnäcks stadsdelsnämnd har sin utgångspunkt i Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets gemensamma vision för Stockholms framtid: En modern, frihetlig, trygg och hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och

tillsammans kan forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta vara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Vi värnar om valfriheten och stockholmarnas rätt att kunna välja i alla verksamheter inklusive välfärden. Att återta verksamheter i egen regi enkom på grund av ideologiska skäl är något vi starkt motsätter oss. Verksamheterna ska bedrivas av de som gör det bäst. De ska kontinuerligt utvärderas och kvalitetssäkras och samma ska gälla för både kommunala och privata verksamheter.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

Vi är glada att stadsdelen har en stark ekonomi, vilket inte är fallet i alla stadsdelar. Samtidigt så står staden inför stora ekonomiska utmaningar, inflationen och arbetslösheten ökar, hyrorna och lönekostnader ökar samtidigt som vi står inför en osäker omvärld som vi inte vet hur de kommer påverka oss. Då gäller det att ha framförhållning, tänka långsiktigt och ha beredskap.

Skarpnäcks stadsdel kommer också under de närmsta åren stå inför stora demografiska förändringar men först ett minskat antal invånare för att sedan öka kraftigt till 2032. Det ställer krav på planering inte minst för förskolan och äldreomsorgen. En stark ekonomi innebär inte att man kan slösa med skattemedel utan att vi satsar på det som är viktigast.

Det förändrade världsläget, pandemi, terrorhot, en sårbar digital infrastruktur och många andra faktorer har de senaste åren aktualiserat frågan om beredskap för kris och krig. Det är en stor omställning men också något positivt som borde gjorts tidigare men som nu innebär att vi står bättre rustade. Ett intensivt arbete pågår på alla nivåer av samhället och ställer krav på så väl medborgare och verksamheter på lokal till nationell nivå. Det är viktigt att både vi som lokalpolitiker engagerar oss och håller oss informerade och att stadsdelsförvaltningen fortsätter och intensifierar de arbete som påbörjats.

Som andra trygghetsskapande åtgärder bör stadsdelen fortsätta söka trygghetsmedel och kontinuerligt se över områden så att vi på det sättet kan arbeta bort de områden som upplevs som otrygga genom bättre belysning och liknande åtgärder.

Föreningslivet och ideella krafter har också förmåga att fånga upp behov och lösa problem i närområdet och arbetar för trygghet och stabilitet samt skapar meningsfulla aktiviteter för barn och ungdomar. Därför ser vi stort värde i att fortsätta stötta föreningslivet i Skarpnäcks stadsdel med extra föreningsbidrag och att prioritera trygghetsinsatser vid fördelning av föreningsbidrag.

Reservation

Tjänstgörande ersättare Ann Hultmark Fridner (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

1. Att avslå stadsdelsförvaltningens förslag till beslut.
2. Att uppdra åt stadsdelsförvaltningen att återkomma med förslag till verksamhetsplan i enlighet med vad som nedan anförs.
3. Att därutöver anföra

Verksamhetsplanen för Skarpnäcks stadsdelsnämnd har sin utgångspunkt i Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En modern, frihetlig, trygg och hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och

möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademien och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

Liberalismens viktigaste värdering är frihet

Liberalismens viktigaste värdering är frihet. Det handlar om allas rätt att självständigt - eller i gemenskap med familj, vänner, arbetskamrater eller andra – forma sina liv efter egna önskemål och värderingar. Enligt socialliberalismen, som är den liberala riktning som Liberalerna företräder, har den offentliga sektorn – stat, region, kommun – en viktig roll att spela för att öka friheten. I Stockholm vill vi liberaler i politisk praktik bidra till det.

Oavsett om ens förfäder bott i Stockholm sedan generationer tillbaka eller om man kom hit alldeles nyligen bidrar man till att Stockholm blir en rik stad. I möten mellan människor och

kulturyttringar från hela världen utvecklas den stockholmska och svenska kulturen.

I det liberala samhället ska alla, oberoende av funktionsförmåga och boendeområde, men också oavsett könsidentitet, ålder, etnicitet, religiös tro eller kulturell bakgrund, ges förutsättningar att leva ett gott liv.

Stadsdelsnämnderna spelar en viktig roll i den lokala demokratin och principen om att stadens myndighetsutövning ska komma så nära medborgarna som möjligt. Stadsdelsnämnderna har ansvar för merparten av stadens välfärdsverksamhet och har ett stort inflytande på många invånares livskvalitet och livsmöjligheter. Utifrån en bred kompetens ska stadsdelsnämnderna erbjuda en hållbar samhällsservice av hög kvalitet.

Stadsdelsnämnderna ska vara en lokal länk samt ansvara för dialog mellan medborgare, stadens förvaltningsorganisation och förtroendevalda. Stadsdelsnämnderna ska arbeta för att säkerställa likställigheten över staden i den service som erbjuds stockholmarna inom förskola, äldreomsorg, sociala verksamheter samt lokala kultur- och fritidsverksamheter.

Stadsdelsnämnderna har en central roll i stadens trygghetsskapande arbete. Arbetet innefattar såväl sociala förebyggande insatser som fysiska åtgärder i närmiljön. Stadsdelsnämndernas sociala insatser är avgörande för att ge alla barn en god barndom och en lyckad skolgång. En nära samverkan med lokalpolis, brandförsvaret, det lokala näringslivet, fastighetsägare, föräldrar och föreningar är en förutsättning för trygghetsarbetet. Stadsdelsnämnderna ska prioritera arbetet med att nå målet om att inte ha något särskilt utsatt eller utsatt område inom Stockholms stad, samt delta i arbetet för att motverka det dödliga våldet i kriminella miljöer.

Det är viktigt att stadsdelsnämnderna samverkar nära med andra nämnder, särskilt socialnämnden, utbildningsnämnden, förskolenämnden och äldrenämnden. Vi ser att det behövs tydliga direktiv och budgetuppdrag som berör fler nämnder i det förebyggande trygghetsarbetet. Det är därför oroväckande att majoriteten inte inkluderat utbildningsnämnden i viktiga samhandlingsuppdrag mellan skola och socialtjänst. I flera stadsdelar framkommer det nu att det finns problem med samhandlingen. Då behövs det politisk styrning, inte passivitet.

I många områden i Stockholm saknas tillgång till lokaler för förenings- och kulturlivet. Därför ska majoriteten av stadens skolor iordningsställas för uthyrning. Lämpliga matsalar eller aulor kan efter skoltid bli en resurs för det lokala föreningslivet, t.ex. för

styrelsemöten, årsmöten, studiecirklar, dans, drama, musik, bokcirklar. Detta ska ske utan att det belastar skolornas budget eller arbetstid, och kunna bokas via stadens bokningssystem.

Operation Pojke

Den våldsvåg som skakat Stockholm under året har visat att en överväldigande majoritet av de inblandade är minderåriga pojkar. Det handlar om unga pojkar som tillägnat sig värderingar som lyfter fram våld som något manligt och önskvärt. Gemensamt är också att dessa pojkar oftast varit föremål för socialtjänstens insatser under många år. Det är barn vars problembeteenden ofta varit känt sedan förskolan men inte tagits på allvar i tid. Om dessa värderingar inte tas på allvar i ett tidigt skede är risken att problemet bara växer sig större. Det behövs nu en kraftsamling från förskola, skola, socialtjänst, polis och övriga samhällsaktörer för att ta pojkars värderingar och problembeteenden på större allvar. Vi kallar denna satsning för Operation pojke och stadsdelsnämnderna har en central roll i detta arbete.

Skolfrid

Liberalerna har länge drivit frågan om att arbeta med trygghet i skolan genom tydliga ordningsregler, nolltolerans mot kränkningar och förväntansdokument rikade mot elever och vårnadshavare. Liberalerna vill se att frågan om trygghet och studiero vidgas till att handla om skolfrid. Skolfrid innebär att eleven ska vara trygg på väg till skolan, i klassrummet, på rasten och när eleven går hem från skolan. Skolfridens upprätthållande är en kontinuerlig process med flera inblandade parter: lärare, ledning, elevhälsa, elever, föräldrar, socialtjänst, polis och andra samhällsaktörer.

Stadsdelsnämndernas roll i upprätthållandet av skolfriden är till exempel att arrangera trygghetsvandringar för skolpersonal, elever och föräldrar i stadsdelen för att identifiera saker i den fysiska miljön som kan förbättras, det kan vara allt ifrån miljön på skolgården till viktiga vägar till och från skolan som elever rör sig på. Vi Liberaler ser även vikten av att modellen Våga anmäla och våga vittna sprids för att inbegripa fler stadsdelar i Stockholm stad.

Barn i samhällets vård

Insatser för att stabilisera skolgången för barn i samhällsvården är grundläggande för att förebygga kriminalitet och sociala problem. I Barnombudsmannens rapport för 2023 omnämns inte placerade barn en enda gång. Det är ett väldigt tydligt tecken på hur osynliggjorda dessa barn är. Mycket mer fokus behöver vara på uppföljning, samt syskon i familjer där ett äldre barn placeras.

Socialtjänstens medansvar för barns skolframgångar måste utvecklas ytterligare. Stockholm måste bli mycket bättre på att se till att barn som är placerade eller omhändertagna också får en fungerande skolgång och stadsdelsnämnderna ta ansvar för att följa upp deras kunskapsresultat. Målet måste vara att barnen faktiskt når upp till kunskapsmålen, når gymnasiebehörighet och även går ut gymnasiet med fullständiga betyg. För barn och unga som samhället omhändertagit är skolgången den viktigaste skyddsfaktorn för framtiden.

Vi efterfrågar systematisk och anonymiserad sammanställning av skolresultat på aggregerad nivå, precis som redan görs för exempelvis nyanlända elever. Vår uppfattning är att de omhändertagna och placerade barnens skolresultat skall följas upp mycket noga, då det är staden som i dessa fall har klivit in som vårdnadshavare. Då är det rimligt att staden följer upp dessa barns skolresultat i alla årskurser.

Systematiken i uppföljningen av barnens skolresultat, hälsa och tandstatus ska komma tillstånd på sådant sätt att nämnderna och kommunfullmäktige kan följa barnens utveckling i såväl tertialrapporter som verksamhetsberättelsen.

Vi ser även vikten av att förbättra eftervårdsarbetet kring unga som placerats på institution. Målsättningen måste vara att ett barn som placeras kommer ut i bättre skick än vid placeringen. Så är det dessvärre inte idag. Om dessa ungdomar inte kan slussas tillbaka in i samhället på ett bra sätt skapar det otrygghet för hela samhället. Att minska risken för att unga begår de grövsta våldsbrotten efter att en placering avslutats skulle ha avgörande betydelse för att minska den grova kriminaliteten.

Stadsdelsnämndernas har ett särskilt ansvar att prioritera dessa barns behov, samt att särskilt arbeta med att förbereda återslussningen ut till samhället så att inte placeringarna blir förgäves. I Liberalernas reservationsbudget uppdrar vi åt stadsdelsnämnderna att tillsammans med socialnämnden och utbildningsnämnden utveckla rutiner för att säkerställa att utslussning av placerade barn och unga efter placering görs med barnets bästa i fokus och att planering av detta påbörjas direkt när placeringen påbörjas, samt möjliggöra för fortsatt stöd även efter att barnet fyllt 18.

När barn och unga kommer ut från SiS-hem och HVB-hem är det viktigt att de ges förutsättningar att kunna klara sig i skolan. Annars är risken överhängande att behandlingsresultaten blir bortkastade och den sociala problematiken fortsätter. Det måste vara väl förberett när barn som varit placerade kommer tillbaks så att det inte uppstår oordning eller i värsta fall kaos. Det bör också göras en

bedömning om eleven som varit på SIS-institutionen kan klara av att vara i den ordinarie skolmiljön eller om det inte är lämpligt.

Vi har fått information från skolor att man inte får tillräcklig bakgrundsinformation om elever som varit placerade på institution. Till exempel saknas ofta information om varför ungdomarna suttit på ungdomshem eller hur deras tidigare skolbakgrund ser ut. Det blir då svårt för skolpersonalen att veta hur de ska arbeta med eleverna. Än värre kan brist på information leda till kontraproduktiva åtgärder, och det inträffar då att eleverna istället snabbt blir hemmasittare. Eleven kan ha omhändertagits av många olika anledningar, till exempel på grund av psykisk sjukdom eller på grund av tung kriminalitet. Beroende på orsak krävs olika arbetssätt och bemötande.

Stadsdelsnämnderna har också ett viktigt arbete i att tillsammans med socialnämnden, utbildningsnämnden och förskolenämnden uppdatera strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet i enlighet med Liberalernas förslag, med särskilt fokus på omhändertagna barn och unga.

Förskola

Förskolan lägger grunden för livet. Att få tillgång till språk, socialt samspel och utvecklande lek ger en god grund för hela skolgången. Förskolorna i Stockholm ska ge alla barn en god omsorg och start i livet. Föräldrar ska känna sig trygga med att förskolan erbjuder en pedagogisk verksamhet av hög kvalitet där varje barn får möjlighet att utvecklas.

Förskolan fyller en särskilt viktig roll för de barn som inte har med sig svenska språket hemifrån. Barn som har gått i förskolan har en snabbare språkutveckling än barn som varit hemma de första levnadsåren och klarar senare också grundskolan bättre. Av det skälet ska alla barn ges möjlighet och uppmuntras att gå i förskolan.

Ett gott ordförråd är en avgörande faktor, inte bara för en lyckad skolgång, utan också för att kunna ta del av andras känslor och uttrycka sina egna, liksom för ett livslångt lärande. Därför ska förskolorna fokusera på barnens språkutveckling. Barn i behov av särskilt stöd ska upptäckas tidigt och få de stödinsatser som behövs. Övergången till skolan ska utvecklas med fokus på barnens språkutveckling och behov av särskilt stöd för att säkerställa att de får en så god skolstart som möjligt.

För oss liberaler är det självklart att barns uppväxtvillkor och möjligheter inte ska begränsas av könsroller. Det handlar om att öka möjligheterna istället för att begränsa dem, att skapa mångfald för

alla barn oavsett kön. Ett aktivt jämställdhetsarbete ska därför genomföras på alla förskolor.

Förskolan har en viktig funktion i det förebyggande arbetet, bland annat genom att uppmärksamma barn som riskerar att fara illa. Samarbetet mellan förskola och socialtjänst ska fortsätta att stärkas. Insatser för att stärka barns uppväxtvillkor och stödja familjer bör komma redan i förskoleåldern, inte senare när en stor del av barndomen redan passerat. Förskolans rutiner för tidig kontakt med socialtjänsten bör därför utvecklas.

Arbetet kring att motverka negativa maskulinitetsnormer, arbeta mot våld, utveckla förmågan till socialt samspel samt att förmedla sina egna känslor och ta hänsyn till andras integritet måste börja redan i förskolan. Förskolenämnden behöver ges i uppdrag att leda arbetet med att utveckla pedagogiken kring socialt samspel, samtycke, maskulinitetsnormer och känslouttryck i förskolan, och stadsdelsnämndernas förskolor ges uppdraget att implementera det. Rörelseglädje och ett aktivt liv lägger grunden för den livslånga hälsan. Förskolorna ska fortsätta arbeta med att öka barnens utevistelse och rörelse i förskolan.

Förskolans verksamhet är grunden för ett stort ordförråd, vidgade vyer och en bra skolstart för stadens barn. Det är en av stadens viktigaste verksamheter och en avgörande uppgift att bibehålla och öka kvalitén i stadens förskolor.

Barn, kultur och fritid

I Liberalernas Stockholm har alla barn och unga rätt till en trygg och stimulerande uppväxt under goda levnadsvillkor. I stadsdelarna bedrivs angelägen och viktig verksamhet i både kommunal och fristående regi, för att ge alla unga i Stockholm tillgång till ett brett och kvalitativt utbud av fritidsaktiviteter. Detta ska värnas och utvecklas.

Det är angeläget att man i planeringen av verksamheter för barn och ungdomar tar särskild hänsyn till behoven hos barn och ungdomar med funktionsnedsättning. Aktiviteter ska utformas inkluderande för alla och vara fysiskt tillgängliga för barn och unga med funktionsnedsättning. Det ska finnas trygga arenor och verksamheter för flickor och specifika målgrupper så som nyanlända och hbtqi+ personer. Det ska finnas verksamhet och mötesplatser för unga hbtqi+-personer i hela staden, som även är tillgängliga för unga hbtqi+-personer med funktionsnedsättning. Stadens parklekar är en viktig del av många barns fritid. Stockholm ska i stadsplaneringen öppna upp för fler parklekar som ska vara tillgängliga för stadens öppna förskolor, samt erbjuda pedagogiska och lekfulla miljöer.

Det ska finnas trygga arenor och verksamheter för flickor och specifika målgrupper så som nyanlända och hbtqi+ personer. Det ska finnas verksamhet och mötesplatser för unga hbtqi+-personer i hela staden, som även är tillgängliga för unga hbtqi+-personer med funktionsnedsättning.

För flertalet ungdomsgårdar i staden är det en självklarhet att tydligt visa visuellt i lokalen att man välkomnar alla ungdomar. Vid besök på en del ungdomsgårdar i stadsdelar i ytterstaden har det framkommit att sådana symboler inte finns. Som orsak har angivits att HBTQI-frågan kan vara känslig både för personal och ungdomar och att man som verksamhet vill förhålla sig neutral. Problemet är dock att det inte är en neutral hållning, utan snarare riskerar att exkludera ungdomar. HBTQI+symboler ska vara en självklar del i stadens barn- och ungdomsverksamheter, även där det inte finns en uttalad HBTQI+verksamhet, just för att synliggöra och normalisera något så självklart, både för berörda minoriteter men även för heteropersoner.

Den öppna fritidsverksamheten ska ha ett nära samarbete med andra aktörer som arbetar förebyggande, så som exempelvis socialtjänsten, civilsamhället och fältassistenter. Kunskap om socialtjänstens uppdrag ska stärkas inom fritidsverksamheterna för att tidigt identifiera barn och unga i riskzon eller som misstänks fara illa.

Äldreomsorg

I Liberalernas Stockholm är vi individer hela livet. Även när vi behöver stöd och hjälp från andra har vi rätt till respekt för våra behov, våra livsval och våra intressen. Kvalitet, valfrihet och mångfald är en självklarhet.

Stockholm ska ha en tillgänglig äldreomsorg med hög kvalitet som präglas av respekt för den enskildes behov och önskemål. Äldreomsorgen ska ha den äldres individuella behov och önskemål i fokus samt präglas av kontinuitet och hög kvalitet i alla insatser. Äldreomsorgen ska främja en hög livskvalitet för den enskilde, oavsett hälsotillstånd och ålder. Alla äldre ska få en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan och individuella behov och förutsättningar ska beaktas. Fler fasta anställningar, ökad kontinuitet och större möjligheter till kompetensutveckling krävs. Den medicinska kompetensen måste öka.

Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att det finns en mångfald av boendeformer och att de äldre som behöver komma till ett äldreboende får göra det i tid.

De anhörigas situation måste särskilt uppmärksammas och ambitionerna höjas i enlighet med det program för anhörigstöd inom socialtjänst och äldreomsorg som infördes under Liberalernas tid vid makten.

Ofrivillig ensamhet är ett stort hälsoproblem i vårt samhälle, något som blivit än mer tydligt i och med pandemin. Många äldre har levt i långvarig isolering. Genom samverkan med civilsamhället ska staden arbeta för att bryta social isolering och ge möjlighet för människor att träffas. Det ska finnas träffpunkter och möteslokaler som är öppna även på somrar och storhelger. Vidare ska hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser fortsätta prioriteras och utvecklas. Alla äldre på vård- och omsorgsboenden ska erbjudas dagliga sociala aktiviteter och utestitelser. Den enskilde ska ha stora möjligheter till påverkan och inflytande kring sin vardag. Äldreomsorgen ska utgå från ett jämställdhetsperspektiv och uppmärksamma äldre som utsätts för våld i nära relationer.

Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna arbeta med att förebygga ofrivillig ensamhet. Genom satsningar Matvänner ska äldre personer i Stockholm erbjudas möjligheten att köpa och äta mat på det lokala äldreboendet en gång i veckan tillsammans med andra personer i närområdet.

Äldrenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna kontinuerligt se över hur måltider och måltidsmiljö kan förbättras. Maten ska vara god och näringsrik och måltidsupplevelsen lustfylld. Den enskilde ska ha möjlighet att påverka vad som serveras. Det ska fortsatt vara möjligt att få hjälp med matlagning i hemmet i stället för matlådor. För att måltiden ska få ett socialt innehåll ska fler äldre kunna få äta i sällskap med andra, exempelvis på en social träffpunkt, i samarbete med föreningslivet eller som en biståndsbedömd insats. I detta arbete är matlyftet en viktig insats.

Strategisk kompetensförsörjning är prioriterat inom äldreomsorgen. Det är angeläget att staden arbetar systematiskt med såväl kompetensutveckling av befintliga medarbetare och rekrytering av nya medarbetare för att möta kommande behov av en mer kvalificerad vård och omsorg. För att kunna möta och hjälpa dem som behöver stöd från stadens äldreomsorg måste chefer och medarbetare fortsätta utveckla sina kunskaper samt ges en bra och hållbar arbetsmiljö och goda förutsättningar att utföra sitt arbete.

Stöd och service för personer med funktionsnedsättning

Alla stockholmare oavsett funktionsförmåga ska tillförsäkras integritet, självbestämmande och möjlighet att kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. Så långt som möjligt ska var och en, utifrån sina förutsättningar och önskemål, kunna leva ett

självständigt liv och ha en sysselsättning, ett arbete att gå till eller studera.

Stockholm ska vara en levande och socialt hållbar stad, där alla är delaktiga i sam-hällsutvecklingen utifrån sina egna förutsättningar. Funktionsnedsättning ska aldrig vara ett hinder för att någon ska kunna utvecklas och leva det liv som den önskar. Staden och välfärden ska byggas utifrån tillgänglighet och delaktighet från början. Hinder för en tillgänglig stad ska avlägnas.

Personer med funktionsnedsättning ska kunna delta fullt ut i samhället på lika villkor som övriga stockholmare. Utgångspunkten ska vara att funktionshinder inte är en egenskap hos individen utan uppstår i relation till den omgivande miljön. Insatserna ska ge stöd vid funktionsnedsättning och kompensera brister i samhällets tillgänglighet och andra hinder för delaktighet, självständighet och självbestämmande. Detta kräver personal med hög kompetens som kan ge ett gott bemötande och omsorg med god kvalitet. Därför är det viktigt att stadsdelsnämnden fortsätter certifiera personalen i det pedagogiska ramverket och fortsätter arbeta utifrån färdplanen för en enhetlig yrkestitulatur.

Samtliga insatser ska anpassas till den enskildes individuella behov och utformas så att de är tillgängliga för de personer som behöver dem och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv. All information och kommunikation under handläggningen och genomförandet av stöd och insatser ska vara tillgänglig och individuellt anpassad.

Rätten till kultur, vidgade vyer och det fria ordet gäller alla i staden. Liberalerna föreslår en kulturbonus enligt Kulanpremiens modell där personer inom LSS målgrupp får rabatterat inträde till kulturaktiviteter, på samma sätt som gäller inom förskolan och äldreomsorgen.

Jämställdhets- och barnrättsperspektivet ska beaktas och anhöriga ska få det stöd de behöver. Ledsagning och personlig assistans ska vara flexibla insatser så att alla kan delta i samhällslivet på lika villkor. Biståndsbedömningen ska vara rättssäker och likställig och den enskilde ska ha möjlighet att påverka de insatser som ges.

Individ- och familjeomsorg

I Liberalernas Stockholm kan alla stockholmare utvecklas utifrån sina förutsättningar och drömmar. Den som behöver hjälp under en period ska få det stöd man behöver för att sedan kunna leva ett självständigt liv, utan myndigheters inblandning. Socialtjänsten ska uppmärksamma alla barn och vuxna som kan behöva stöd och så

tidigt som möjligt erbjuda en modern och rättssäker socialtjänst med evidensbaserade insatser som brukarna efterfrågar. Socialtjänsten ska vara likvärdig och tillgänglig oavsett var i staden man bor.

Den falska ryktesspridning som sker om socialtjänsten i Sverige är helt oacceptabel. Socialtjänsten har samtidigt en viktig uppgift att jobba folkbildande kring den välfärdsservice som socialtjänsten erbjuder, sin roll i samhället och skapa förtroende bland invånarna. Socialtjänsten ska därför utveckla det uppsökande arbetet och finnas närmare medborgarna i deras vardag, bland annat ute på förskolor, skolor, familjecentraler etc. Mer teambaserade, tvärprofessionella och individcentrerade arbetssätt ökar möjligheterna att snabbt komma in med insatser. Det är också viktigt att socialsekreterarna alltid ges fullt stöd av stadsdelsförvaltningens chefer och säkerhetsansvariga när de behöver fatta svåra beslut i komplexa ärenden. Hot, våld och trakasserier kan aldrig accepteras.

Alla barn har rätt till goda uppväxtvillkor och inget barn ska behöva uppleva våld eller förtryck. I nära samarbete med barn och föräldrar ska socialtjänsten säkerställa att barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver. Socialtjänsten ska i nära samverkan med socialnämnden och övriga aktörer minska risken för att barn och unga dras in i kriminalitet samt verka för att fler personer lämnar kriminalitet. Stöd till brottsutsatta och vittnen ska utvecklas.

Att stödja föräldrar är en av de viktigaste insatserna som samhället kan göra för att undvika att barn utvecklas negativt. Kommunen arbetar aktivt med att stödja föräldrar genom föräldrastödsprogram, föräldrarådgivning, hembesöksprogram och familjecentraler.

Skolan är den främsta skyddsfaktorn för unga människors liv och framtida livschanser och socialtjänsten ska stötta skolans lärande uppdrag. Därför måste samverkan mellan skolan, socialtjänsten och polisen stärkas för att tidigt identifiera barn i riskzon, följa upp orosanmälningar samt stabilisera barns och ungas skolgång. De skolsociala teamen spelar en nyckelroll i denna samverkan och teamens kontakter med utredningsenheterna hos socialtjänsten ska stärkas. Deras arbete ska vidare förstärkas med hjälp av statsbidragen på området. Stadsdelsnämnderna ska därutöver särskilt följa upp skolresultaten hos barn och unga i samhällets vård.

Vi vill återföra allvarssamtalen inom 48 timmar, detta då det behöver ske en snabb reaktion när unga begår sitt första brott. Istället för att lägga ner allvarssamtalen hade majoriteten kunnat arbeta för att involvera föräldrarådgivare och fältassistenter, samtidigt som polisens medverkan i samtalen behövt förbättras.

För att öka den vuxna närvaron och tryggheten i de miljöer där ungdomar vistas finns fältassistenter som genom uppsökande verksamhet tidigt fångar upp och förhindrar att ungdomar söker sig till miljöer präglade av missbruk och kriminalitet. Det är viktigt att det uppsökande arbetet sker i nära samarbete med skola, föreningsliv, polis, näringsliv och civilsamhället.

Kommunen har det yttersta ansvaret för att personer med missbruksproblem får den hjälp och vård som de behöver för att komma ifrån missbruket. Socialtjänsten har ett stort ansvar för att motverka hemlöshet. I det förebyggande arbetet ingår vräkningsförebyggande arbete i samverkan med övriga aktörer.

Personer med psykisk funktionsnedsättning ska få stöd med att utifrån sina förutsättningar delta i samhällets gemenskap samt ha ett arbete att gå till. Samverkan med psykiatri är viktig för att på bästa sätt tillgodose den enskildes behov av stöd och insatser. Därför ska det pågående utvecklingsarbetet med Region Stockholm och Storsthlm utifrån Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård fortsätta.

Stockholm ska vara en jämställd stad där ingen begränsas på grund av sitt kön och där alla ska ha makten över sina egna liv. Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck ska motverkas och våldsutsatta ska få det skydd och stöd som de behöver. De som har blivit tvungna att bryta med sin familj ska få stöd och hjälp att skaffa sig ett nytt nätverk och ett nytt liv efter en placering på skyddat boende. Kommunen har en skyldighet att stötta brottsutsatta, och då särskilt vuxna och barn som är eller har varit utsatta för våld av närstående eller övergrepp i rättssak. Att förändra beteendet hos våldsutövare är viktigt för att förebygga våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck och kommunen har en skyldighet att verka för att den som utsätter eller har utsatt en närstående för våld eller andra övergrepp ska ändra sitt beteende.

En viktig uppgift för socialtjänsten är att tillsammans med civilsamhället, goda krafter och andra myndigheter verka för att stärka förtroendet. Hos vissa grupper finns en utbredd misstro mot socialtjänsten, vilket gör att familjer inte söker hjälp när de borde, och att barn, unga och föräldrar inte får det stöd de har rätt till. Detta är ett samhällsproblem som måste tas på större allvar och bemötas mer systematiskt utifrån den lokala situationen, med hjälp av personer och kanaler som medborgarna litar på.

För att kunna möta och hjälpa dem som behöver stöd från socialtjänsten måste medarbetarna ges en bra arbetsmiljö och goda förutsättningar att utföra sitt arbete. Staden ska fortsätta arbeta i enlighet med handlingsplanen för socialsekreterare och

biståndsbedömare. Hot och våld mot socialtjänstens medarbetare ska alltid tas på största allvar.

Stadsmiljöverksamhet

Stadsdelsnämnderna ska arbeta för parker, natur- och kulturresevat och naturområden med hög kvalitet och ökad biologisk mångfald samt förbättrade förutsättningar för vistelse, gående och cyklister. Den gemensamma stadsmiljön ska vara välskött, tillgänglig och trygg i hela Stockholm. I takt med att staden växer ökar användning av grönområden och parker, vilket ställer högre krav på stadsdelsnämndernas skötsel och underhåll.

Tillgänglighetsfrågorna ska genomsyra verksamhetsplaneringen och vara en naturlig del i det dagliga arbetet. Stadsdelarnas trygghetsarbete skall vara högt prioriterat, med aktiv platssamverkan med andra aktörer.

Stadsmiljöverksamheten spelar stor roll för medborgarnas upplevelse av närmiljön och det lokala perspektivet skall tillvaras i stadsdelsnämndernas dagliga arbete. Utveckling av stadsdelen skall ske i nära samarbete med andra nämnder.

Ekonomiskt bistånd

I Liberalernas Stockholm får alla stockholmare den hjälp som behövs för att kunna stå på egna ben och leva ett självständigt liv. Stadsdelsnämnderna ska genom individuellt utformade insatser ge personer med ekonomiskt bistånd stöd att bli självförsörjande. Insatserna ska syfta till att hjälpa personer att snabbt nå egen försörjning för att undvika långvarigt behov av bistånd.

All utredning inom ekonomiskt bistånd, liksom bedömning och tillgång till insatser, ska ske med hög rättssäkerhet och utifrån likabehandlingsprincipen. Arbetet ska vara snabbt och effektivt med regelbundna avstämningar, samt grunda sig på tillit och respekt för människors självbestämmande och integritet. Barns behov och situation ska särskilt uppmärksammas. Arbetet ska ske i nära samverkan med stadens arbetsmarknadsverksamheter. Samtliga stadsdelsnämnder ska använda evidensbaserade instrument. Systematiska välfärdsbrott ska motverkas.

Det är viktigt att arbetet mot felaktiga utbetalningar och fusk fortsätter. Risken är annars att resurser tas från de som allra mest behöver dem och istället går till att finansiera organiserad brottslighet.

Arbetsmarknadsåtgärder

Jobbtorg Stockholm fortsätter att vara huvudarenan för stadens arbetsmarknadsåtgärder, medan socialtjänsten i stadsdelarna hjälper individer med arbetsförberedande åtgärder.

Många utrikesfödda kvinnor nås inte av samhällets integrationsinsatser. Det kan inte vara så att arbetsmarknadsåtgärder systematiskt nyttjas av män i större utsträckning och att kvinnor inte kommer i arbete eller egenförsörjning. Därför ska stadsdelarna särskilt fokusera på att stärka arbetet med insatser riktade mot kvinnor så att de får del av samhällets stöd.

Stadsdelsnämndernas huvuduppgift är att i enlighet med stadens strategi för arbetsmarknadsinsatser stötta personer med social problematik, fysisk och/eller psykisk ohälsa och erbjuda dem individuellt utformat stöd i syfte att höja aktivitetsnivån, stärka hälsan, motivera och förbereda inför en arbetsmarknadsinsats.

Stadsdelarna har också en viktig uppgift att tillhandahålla feriejobb för stadens ungdomar. Feriejobb ger en första lön, referenser och en första kontakt med arbetsmarknaden. Arbete för ungdomar är också en viktig trygghets- och integrationsstärkande åtgärd. För att fler ungdomar ska få en meningsfull fritid vill Liberalerna att det ska bli möjligt att få feriejobb även på helgerna. Den vägledande principen för feriejobben är att de ska vara meningsfulla och ge viktiga erfarenheter inför ett kommande arbetsliv.

I övrigt hänvisar vi till vår budgetreservation i kommunfullmäktige.

Reservation

Ledamot Sergej Salnikov (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till Skarpnäcks stadsdelsnämnden med en verksamhetsplan utifrån Sverigedemokraternas skuggbudget 2024.
3. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna har i sin skuggbudget för 2024 redogjort för våra visioner, mål och inriktningar. För att genomföra detta ska förvaltningen återkomma till nämnden med en omarbetad verksamhetsplan.

Särskilt uttalande

Cecilia Obermüller (MP), Monica Lövström m.fl. (S) och Daniel Söderberg Talebi m.fl. (V) lämnar ett särskilt uttalande enligt följande:

Skarpnäck en rödgrön, ekologiskt och socialt hållbar stadsdel med en stark och jämlik välfärd.

Majoritetspartierna i Skarpnäck stadsdelsnämnd ställer sig bakom förvaltningens förslag till verksamhetsplan och vi är stolta över att trots det tuffa ekonomiska läget nu ha en verksamhetsplan som värnar välfärden, medborgarinflytandet och miljöarbetet i Skarpnäck.

Vårt mål för Skarpnäck – en trygg stadsdel att trivas i.

Vi fortsätter med trygghetssatsningar där vi stärker arbetet för en trygg och säker stadsdel bland annat genom att anställa en preventionssamordnare och ytterligare en föräldrastödjare som förstärkning i det uppsökande arbetet med syfte att stötta föräldrar med barn i låg- och mellanstadieåldern om oro finns kring barnet. För trygghetsarbete spelar även våra föreningar och civilsamhället en viktig roll

Förvaltningens familjeorienterade arbetssätt och det nära samarbetet mellan socialtjänst, skola, polis är mycket bra och avgörande för att förhindra nyrekryteringen in i kriminalitet samt för att förhindra våld i nära relationer.

Stadsdelen har under året övertagit 6 gruppboendestäder inom LSS i egen regi och vi kommer att följa arbetet för att övergången ska bli bra och trygg för de boende.

Vi kommer fortsätta stödja ett levande föreningsliv och även utveckla möjligheterna för medborgardialoger och driva arbetet för ökad delaktighet vidare genom både medborgarförslag och medborgarbudget. Att medborgare kan känna delaktighet och ha goda möjligheter att påverka samhällets utveckling är väsentligt för tilliten och en levande demokrati.

Vårt mål är att fler ska känna sig välkomna och upptäcka Skarpnäcks Kulturhus. Invånarna i Skarpnäck ska kunna ta del av ett mångsidigt kulturutbud som utgår från delaktighet.

Både människa och miljö främjas i Skarpnäcks stadsdel.

Utöver social hållbarhet är arbetet för en miljö- och klimatvänlig stadsdel en viktig del av verksamhetsplanen. Vi arbetar med miljömässigt hållbara lösningar där energiförbrukningen ska minska, kloka inköp ska öka för ett minskat matsvinn och att den biologiska mångfalden ska stärkas. I Skarpnäck utvecklas parkernas, grönområdenas och naturreservatens ekologiska värden, vilket bidrar till arbetet med klimatanpassning och klimatsäkring.

Många av medborgarförslagen berör miljöarbete och vi arbetar med att genomföra dem, som till exempel att skapa möjligheten att låna sport- och fritidsutrustning i ett fritidsbibliotek och den "Hållbarhets- och klimatfestival" som det planeras för under oktober 2024. Ett arbete som drivs av föreningar och frivilliga krafter, men understöds av nämnden

Förskolan, en bra start i livet

Förskolan är något vi i den rödgröna majoriteten satsar extra på med en schablonhöjning som tar höjd för kommande pris och löneökningar. Tidiga insatser för de barn som har särskilda behov är en nyckel för att säkra att de kommer klara sin skolgång på bästa sätt och stärka tilltron till sin egen förmåga. Språkutvecklingen är central och därför satsar vi än mer på den språkutvecklande pedagogik - något som våra kommunala förskolor i Skarpnäck länge arbetat med i och med inspirationen från Reggio Emilia-pedagogiken. Genom förskole-bibliotek och fokus på läsning stärks detta arbete som en del i att stärka förskolans kompensatoriska arbete. Arbetet med god, hälsosam och klimatsmart mat fortsätter. Förskolemiljöerna ska vara giftfria och ett fortsatt arbete med odling och biologisk mångfald stöds

Aktiva och trygga äldre i en äldrevänlig stadsdel

Inom äldreomsorgen tar vi nu nästa steg för ökad kontinuitet i hemtjänsten genom att även erbjuda nattinsats i kommunal regi, personer i behov av hemtjänst ska känna sig trygga och känna igen personalen de möter även nattetid. Den som valt kommunal omsorg ska få det dygnet runt. Något som kommer skapa goda förutsättningar för att stärka kvaliteten för de äldre och arbetsmiljön för personalen.

Vi ser fram emot att följa arbetet med att införa ramtid fullt ut i hemtjänsten, vilket kommer öka den enskildes inflytande över hur och när deras insatser ska genomföras. Insatser kommer även göras för att utveckla och stärka språkkompetensen inom äldreomsorgen. Arbetet med tryggt mottagande utökas till att också omfatta helger. Det förebyggande arbetet för att motverka ofrivillig ensamhet och bryta social isolering fortsätter i samverkan med pensionärsrådet och föreningslivet.

Med den rödgröna majoritetens budget, en välfungerande förvaltning och nöjda medarbetare, känner vi oss säkra på att vi arbetar vidare för en tryggare och mer hållbar stadsdel. En stadsdel som aktivt arbetar mot diskriminering och för inkludering.

Skarpnäck är en stadsdel att trivas i.**Handlingar i ärendet**

- SKA 2023/604-1 (Godkänd - R 1) Verksamhetsplan för Skarpnäcks stadsdelsnämnd 2024
- SKA 2023/604-2 Bilaga 1 1 Investeringsutgifter
- SKA 2023/604-3 Bilaga 1 2 Resultatenheter
- SKA 2023/604-4 Bilaga 1 3 Ansökan om kompetensutvecklingsinsatser, språkutveckling inom äldreomsorgen
- SKA 2023/604-5 Bilaga 1 4 Ansökan om kompetensutvecklingsinsatser, utbildning psykisk ohälsa
- SKA 2023/604-6 Bilaga 1 5 Ansökan om budgetjusteringar för klimatinvesteringar parker
- SKA 2023/604-7 Bilaga 1 6 Ansökan om budgetjusteringar för klimatinvesteringar LED Bagishuset
- SKA 2023/604-8 Bilaga 1 7 Ansökan om budgetjusteringar för klimatinvesteringar utbyte till LED
- SKA 2023/604-9 Bilaga 1 8 Ansökan om budgetjusteringar för klimatinvesteringar luftvärmepump Flaten
- SKA 2023/604-10 Bilaga 1 9 Ansökan om budgetjusteringar för klimatinvesteringar luftvärmepump Skarpa By
- SKA 2023/604-11 Bilaga 1 10 Ansökan om budgetjusteringar för klimatanpassning värme Ballongen
- SKA 2023/604-12 Bilaga 1 11 Ansökan om budgetjusteringar för klimatanpassning värme Grönmossen
- SKA 2023/604-13 Bilaga 1 12 Ansökan om budgetjusteringar för trygghetsinvesteringar rastgård
- SKA 2023/604-14 Bilaga 1 13 Ansökan om budgetjusteringar för trygghetsinvesteringar parkyta
- SKA 2023/604-15 Bilaga 1 14 Ansökan om budgetjusteringar för ökad biologisk mångfald SÅF-områden
- SKA 2023/604-16 Bilaga 1 15 Ansökan om budgetjusteringar för ökad biologisk mångfald stadslandskapets tallar
- SKA 2023/604-17 Bilaga 1 16 Ansökan om budgetjusteringar för ökad biologisk mångfald bostadsnära natur
- SKA 2023/604-18 Bilaga 1 17 Ansökan om budgetjusteringar för investering i naturreservat
- SKA 2023/604-19 Bilaga 2 1 Förskola peng 2024
- SKA 2023/604-20 Bilaga 3 1 Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2024
- SKA 2023/604-21 Bilaga 3 2 System för intern kontroll
- SKA 2023/604-22 Bilaga 3 3 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete inom SoL LSS och HSL i Skarpnäck 2024

- SKA 2023/604-23 Bilaga 3 4 Lägesbild för lokal samverkansöverenskommelse med polisen
- SKA 2023/604-24 Bilaga 3 5 Kompetensförsörjningsplan Skarpnäcks sdf 2024-2026
- SKA 2023/604-25 Bilaga 3 6 Plan för upphandling 2024, SDN15 (bilaga 2)
- SKA 2023/604-26 Bilaga 3 7 Informationssäkerhetsplan, Ledningens genomgång
- SKA 2023/604-27 Bilaga 4 1 Protokoll från samverkan med de fackliga organisationerna
- SKA 2023/604-28 Bilaga 4 2 Protokoll från MBL med Sveriges Lärares fackförbund
- SKA 2023/604-29 Bilaga 4 3 Protokoll från MBL med Kommunal fackförbund

§ 8**Revisionsrapport nr 3/2023 för yttrande**

Yttrande över stadsrevisionens revisionsrapport nr 3/2023 om biologisk mångfald i stadsbyggnadsprocessen, Dnr RVK 2023/82

SKA 2023/567

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar att tjänsteutlåtandet överlämnas till stadsrevisionen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Skarpnäcks stadsdelsnämnd har fått revisionsrapport nr 3/2023 om biologisk mångfald i stadsbyggnadsprocessen på remiss från stadsrevisionen. Revisionskontoret bedömer, efter sin granskning, att det finns en målkonflikt mellan att bevara och stärka den biologiska mångfalden och att nå stadens mål om bostadsproduktion. När de olika målsättningarna ställs mot varandra är det revisionskontorets bedömning att det finns risk för att den biologiska mångfalden inte värnas i den utsträckning som kommunfullmäktige angett. Revisionskontoret lämnar en del rekommendationer till Exploateringsnämnden, Stadsbyggnadsnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden och AB Stockholmshem. Förvaltningen delar revisionskontorets analys och anser att de rekommendationer som lämnas är väl avvägda. Det är en brist att det av styrdokumenterna på övergripande nivå inte framgår hur avvägningen mellan bostadsbyggande och arbetet med biologisk mångfald ska hanteras, därför behöver det tydliggöras.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

Särskilt uttalande

Ledamot Sergej Salnikov (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Det är viktigt att vår stad växer hållbart. Att kombinera resilient stadsutveckling med stärkandet av biologisk mångfald, kräver effektiv användning av ekologisk kompensation. När grönområden tas i anspråk måste de ekologiska värdena och funktionerna som går förlorade ersättas med motsvarande eller högre värden för att säkerställa en balanserad utveckling.

Efter sin granskning konstaterar Revisionskontoret att det föreligger en konflikt mellan målen att skydda och stärka biologisk mångfald och att uppnå Stockholms stadsmål för bostadsproduktion. Det finns en risk att bevarandet av biologisk mångfald inte prioriteras tillräckligt när dessa mål kolliderar, enligt kontorets bedömning.

Sverigedemokraterna har konsekvent uttryckt oro över hanteringen av biologisk mångfald inom stadsplanering och har i flera sammanhang markerat mot förtätningar och bebyggande av grönområden i Stadsbyggnadsnämnden samt andra nämnder inom Stockholms stad.

Denna fråga är av stor vikt för våra gemensamma miljömål och samhällets välbefinnande. Vi uppmanar därför stadsdelsnämnden att noggrant överväga dessa aspekter i alla framtida planerings- och utvecklingsprojekt för att säkerställa en hållbar balans mellan stadsutveckling och miljöhänsyn.

Handlingar i ärendet

- SKA 2023/567-2 (Godkänd - R 1) Revisionsrapport nr 3/2023 för yttrande
- SKA 2023/567-1.1 Revisionsrapport_nr_3_2023_Biologisk mångfald i stadsbyggnadsprocessen

§ 9**Redovisning av statsbidrag för personligt ombud 2023**

Omedelbar justering

SKA 2023/5

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar att förvaltningens redovisning godkänns.
2. Paragrafen justeras omedelbart.
3. Beslutet expedieras till Länsstyrelsen i Stockholms län

Sammanfattning av ärendet

Sedan september 2011 är Skarpnäcks stadsdelsnämnd huvudman för personligt ombud i Söderort. Verksamheten omfattar fem tillsvidare tjänster och bedrivs i samverkan med Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hägersten-Älvsjö och Skärholmens stadsdelsförvaltningar i enlighet med upprättat avtal. Skarpnäcks stadsdelsnämnd ansöker om statsbidrag till driften och är den nämnd som redovisar hur medlen används till Länsstyrelsen.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

Handlingar i ärendet

- SKA 2023/5-8 (Godkänd - R 1) Tjut Redovisning av verksamhet med Personligt ombud i Söderort för verksamhetsår 2023
- SKA 2023/5-9 Redovisning statsbidrag personligt ombud Söderort 2023

§ 10**Ansökan om statsbidrag för personligt ombud 2024**

Omedelbar justering

SKA 2023/684

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar att förvaltningens ansökan godkänns.
2. Paragrafen justeras omedelbart.
3. Beslutet expedieras till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Sammanfattning av ärendet

Sedan september 2011 är Skarpnäcks stadsdelsnämnd huvudman för personligt ombud i Söderort. Verksamheten omfattar fem tillsvidare tjänster och bedrivs i samverkan med Enskede-Årsta-Vantör, Farsta, Hägersten-Älvsjö och Skärholmens stadsdelsförvaltningar i enlighet med upprättat avtal. Ärendet innehåller en ansökan om statsbidrag för personligt ombud i Söderort för 2024 avseende fem heltidstjänster.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens förslag. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förslaget.

Handlingar i ärendet

- SKA 2023/684-1 (Godkänd - R 1) Tjut ansökan om statsbidrag för personligt ombud Söderort 2024
- 1443475 Ansökan om statsbidrag för verksamhet med personligt ombud 2024 (002)

§ 14**Remiss Promemorian om ett förtydligt
brottsförebyggande ansvar för socialnämnden**

Svar på remiss från kommunstyrelsen i Stockholms kommun
dnr KS 2023/1369

SKA 2023/665

Beslut

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar att förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har av kommunstyrelsen i Stockholms stad mottagit en remiss att besvara. Remissen gäller Promemorian om ett förtydligande brottsförebyggande ansvar för socialnämnden.

Brottsligheten är ett allvarligt samhällsproblem där inte minst utvecklingen där allt yngre barn och unga utnyttjas i rekryteringen till kriminella nätverk behöver motverkas. Barn och unga som involveras i gängkriminalitet socialiseras i högre uträkning än tidigare in i en miljö präglad av våld och hot om våld.

Socialtjänsten har en viktig roll i det förebyggande och brottsförebyggande arbetet, en roll som redan återspeglas i lagstiftning på flera sätt. För att det brottsförebyggande arbetet ska bli effektivt och i linje med förslaget i betänkandet Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag, om att socialtjänsten ska arbeta i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet, bör socialtjänsten använda mer ändamålsenliga insatser och i större utsträckning använda kunskapsbaserade, manualbaserade metoder och standardiserade bedömningsmetoder.

Promemorian menar att socialtjänstens ansvar för brottsförebyggande arbete behöver tydliggöras i socialtjänstlagen på samma sätt som det finns bestämmelser om socialnämndens ansvar att förebygga och arbeta med missbruk respektive våld i nära relationer. En bestämmelse som tydligt anger att socialnämnden aktivt ska arbeta för att förebygga och motverka kriminalitet bland barn och unga bör därför införas i socialtjänstlagen. Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som eventuella lagändringar med anledning av förslag i betänkandet Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag.

Förvaltningen anser att promemorians slutsatser är adekvata och ställer sig positiv till lämnade förslag.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. Tjänstgörande ersättare Ann Hultmark Fridner (L) yrkar bifall till Liberalernas förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns två förslag till beslut och det är förvaltningens förslag och Liberalernas förslag. Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Tjänstgörande ersättare Ann Hultmark Fridner (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget förslag till beslut enligt följande:

1. att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut med hänsyn till vad som nedan anförs
2. att komplettera remissvaret i enlighet med nedan

Liberalerna menar att lagstiftningen behöver lyfta fram skolans betydelse i det förebyggande arbetet, så att inte bara socialtjänsten har det brottsförebyggande ansvaret. Skolan är den enskilt viktigaste skyddsfaktorn mot framtida sociala problem och skolans värld en stor del av barns liv. En lyckad skolgång är det absolut bästa skyddet mot framtida kriminalitet och annan social problematik.

Vi ser också att utredningens förslag, som innebär ett vidare utökat ansvar för socialtjänsten, ytterligare belyser behovet av en nationell satsning på att förstärka dess basorganisation, motsvarande den som skett angående polis- och rättsväsendet.

Särskilt uttalande

1:e vice ordförande Henrietta Ludwig (C) och ledamot Kristina Lutz m.fl. (M) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande enligt följande:

Promemorian om ett förtydligt brottsförebyggande ansvar för socialnämnden utgör en komplettering till betänkandet om en ny socialtjänstlag. Socialtjänsten står inför omfattande förändringar de kommande åren och det reformarbetet är välkommet och det är angeläget att landets socialtjänster är väl förberedda inför kommande förändringar. Att socialtjänsten nu ska arbeta med personer oavsett ålder, som har kriminalitet som huvudproblematik, ställer också krav på att goda erfarenheter kan delas och att arbetet är evidensbaserat. Här anser vi att det finns behov av nationellt vägledning att bidra till spridning av bästa praxis. Ansvaret för den nya målgruppen kommer också ställa krav på en god och effektiv samverkan mellan socialtjänst, polis och kriminalvård för att underlätta för socialtjänsten i sitt arbetsmiljöansvar. Att den samverkan mellan de berörda parterna sker på ett ändamålsenligt sätt och att sekretessfrågor inte utgör hinder är särskilt viktiga att överväga.

Handlingar i ärendet

- SKA 2023/665-4 (Godkänd - R 1) Remiss Promemorian om ett förtydligt brottsförebyggande ansvar för socialnämnden
- SKA 2023/665-1 Följebrev Promemorian om ett förtydligt brottsförebyggande ansvar för socialnämnden, KS 2023/1369
- SKA 2023/665-1.1 Remiss - Promemorian om ett förtydligt brottsförebyggande ansvar för socialnämnden

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Henrietta Birgitta,Ludwig	2024-01-25
Emma,King	2024-01-26
Anna Cecilia,Obermüller	2024-01-26